

UCHWAŁA NR L/448/2023
RADY GMINY BELSK DUŻY

z dnia 9 maja 2023 roku

w sprawie rozpatrzenia petycji

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz.U. 2018 poz. 870), uchwala się, co następuje:

§ 1. Petycję mieszkańców gminy Belsk Duży wniesioną w dniu 4 kwietnia 2023 r., Rada Gminy Belsk Duży rozpatruje pozytywnie zgodnie z uzasadnieniem, stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Gminy do poinformowania wnoszących petycję o sposobie rozpatrzenia petycji.

§ 3. Rada Gminy Belsk Duży zobowiązuje Przewodniczącego Rady Gminy do przesłania niniejszej uchwały Prezydentowi RP, Marszałkom Sejmu i Senatu, Prezesowi Rady Ministrów, Wojewodzie Mazowieckiemu, posłom i senatorom RP z terenu województwa mazowieckiego, spółce Centralny Port Komunikacyjny.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

W dniu 4 kwietnia 2023 roku do tutejszego Urzędu wpłynęła petycja podpisana przez mieszkańców gminy w sprawie: „podjęcia uchwały wyrażającej sprzeciw na lokalizację wszystkich planowanych wariantów przebiegu kolei dużych prędkości przez teren Gminy Belsk Duży”.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji po zapoznaniu się i rozpatrzeniu przedstawionych przez mieszkańców argumentów, uznała petycję za zasadną, czego wyrazem jest projekt niniejszej uchwały. Rada Gminy Belsk Duży przyjmuje stanowisko Komisji jako własne, zgodnie z poniższą argumentacją.

Mieszkańcy Gminy w złożonym piśmie podnoszą, że od kilku tygodni w przestrzeni publicznej pojawiają się informacje, o planach wybudowania linii kolejowej łączącej Warkę z Mszczonowem, a docelowo prowadzącą do planowanego Centralnego Portu Komunikacyjnego. Jakikolwiek przebieg trasy w opinii mieszkańców doprowadzi do lawiny zdarzeń, niekoniecznie mających pozytywny wpływ na nich samych jak i dla gminy. Wnoszący petycję podkreślają, że planowana nowa inwestycja spowoduje: utratę miejsc zamieszkania, utratę gruntów, podział gruntów – utrudnienie w przemieszczaniu się i prowadzeniu produkcji rolnej; utratę miejsc pracy – wielopokoleniowe rodziny wyspecjalizowane w sadownictwie zostaną pozbawione możliwości dalszej działalności; naruszenie środowiska naturalnego – utrudnienie dla naturalnych migracji zwierząt z Rezerwatu Modrzewina oraz oddziaływanie na zabytkowy park w miejscowości Oczesały; wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne – mieszkańcy gminy zostali postawieni w sytuacji niepewnej w związku z tym, iż aktualnie jest 12 proponowanych nowych linii kolejowych, etap projektowy budzi obawy przed podejmowaniem inwestycji jak budowa domu, ponieważ ten wymarzony dom może zostać im odebrany, dla interesu społeczno-gospodarczego w skali kraju.

Powyższe argumenty, są naturalną reakcją na nieznaną i obawą o swoją przyszłość. Ani Komisja, ani Rada Gminy nie mogą uznać, że powyższe argumenty są niezasadne. Problematyczny jest sam proces powstawania koncepcji linii kolejowej na terenie gminy.

Aktualna wiedza wynika ze szczątkowych informacji krążących w przestrzeni publicznej, część tych wiadomości jest trudna do zweryfikowania. Przedsiębiorstwo odpowiedzialne za projekt, wycofało się z umówionego spotkania bez argumentacji oraz bez podania innego terminu spotkania. Będąc w takiej sytuacji, należy wesprzeć działania mieszkańców, aby uzyskać jak najwięcej rzetelnych informacji.

Zgodnie z procedurą określoną w ustawie z dnia 28 marca 2003 roku o transporcie kolejowym (t.j. Dz.U. 2023 poz. 602 ze zm.), właściciele nieruchomości zostaną powiadomieni o wszczęciu postępowania (art. 9o ust. 6 ww. ustawy). Organem prowadzącym postępowanie jest/będzie Wojewoda Mazowiecki. Jednak mieszkańcy – właściciele działek - nie są stronami postępowania – art. 9o ust. 5c. Zatem od rozpoczęcia postępowania o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej właściciel nieruchomości zostaje częściowo pozbawiony prawa do dysponowania swoją własnością – nie uzyska pozwolenia na budowę do czasu zakończenia postępowania (art. 9o ust. 12) oraz zostanie wniesiony sprzeciw w przypadku robót polegających zgłoszeniu (art. 9o ust. 13).

Jak wskazano w art. 9q ust. 6 przedmiotowej ustawy decyzja wskazuje termin opóźnienia lokali i wydania nieruchomości nie krótszy niż 30 dni. Jak wynika z raportu Najwyższej Izby Kontroli w sprawie budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego – cała inwestycja jest opóźniona o 2,5 roku. Trudno uznać to za pocieszenie, w sytuacji gdy dla rządzących jest to inwestycja priorytetowa. Jeśli inwestycja ruszy, należy mieć na uwadze, że wszelkie procedury będą miały status „pilne”, skoro niezbędne decyzje wydają organy administracji rządowej. Jak zatem mają przygotować się mieszkańcy na wysiedlenie w ciągu 4 miesięcy bądź krótszym? Co gorsza,

zgodnie z art. 9r ust. 2 decyzja nie może zostać uchylona w całości ani nie zostanie stwierdzona jej nieważność, jeśli wadą jest dotknięta tylko część decyzji dotycząca linii kolejowej, nieruchomości lub działki. Zatem, mieszkańcy zostali pozbawieni kolejnej możliwości – ewentualnej zmiany decyzji.

Jak już zauważono budowa Centralnego Portu Komunikacyjnego jest ważna dla kraju z punktu widzenia gospodarki. Dlatego też, należy się spodziewać, że taka inwestycja dostanie decyzję z rygiem natychmiastowej wykonalności – art. 9w ustawy o transporcie kolejowym. Co ważne, ustęp 4 przytoczonego artykułu wskazuje, że wnioskodawca czyli spółka CPK będzie miała obowiązek wskazania lokalu zamiennego, jeśli inwestycja przebiega przez nieruchomość zabudowana budynkiem mieszkalnym albo budynkiem, w którym został wyodrębniony lokal mieszkalny. Ale jeśli faktyczne objęcie nieruchomości nastąpi po terminie określonym w art. 9q ust. 6 – czyli ostatecznym terminie wydania nieruchomości, obowiązku już nie ma.

Następnie ważna kwestia dla mieszkańców, czyli wypłata odszkodowań. Zgodnie z art. 9y ustawy z dnia 28 marca 2003 roku o transporcie kolejowym Wojewoda w drodze decyzji ustali wysokość odszkodowania w ciągu 30 dni od uprawomocnienia się decyzji o lokalizacji linii kolejowej. Ustawodawca przewidział, również zachętę do dobrowolnego wydania nieruchomości w postaci 5% wartości nieruchomości oraz powiększenie kwoty odszkodowania o 10.000 złotych za lokal mieszkalny. Wysokość odszkodowania będzie ustalona na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego według stanu nieruchomości w dniu wydania decyzji o lokalizacji linii kolejowej oraz według wartości w dniu wydania decyzji ustalającej wysokość odszkodowania.

Zestawiając zebrane informacje na temat procesu związanego z budową nowej linii kolejowej z informacjami krążącymi w przestrzeni publicznej, nie trudno odnieść wrażenie, że informacje są przekazywane w sposób mocno reglamentowany. W opinii Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, jak i całej Rady Gminy zasadne jest aby mieszkańcy – właściciele nieruchomości, zostali rzetelnie poinformowani o wszystkich etapach procesu planowania i budowania linii kolejowej. Z informacji dostępnych w mediach, przeciwnikami są głównie osoby, których nieruchomość zostanie przeznaczona na Centralny Port Komunikacyjny oraz towarzyszącą infrastrukturę.

Rada Gminy uznaje stanowisko mieszkańców za zasadne, ponieważ mieszkańcy, których bezpośrednio dotyczy planowana linia, są pozbawieni rzetelnych informacji ze strony wykonawcy oraz inwestora. Na etapie planowania mieszkańcy mogą i powinni przedstawiać swoje wnioski, obawy czy sugestie. Na etapie wydawania decyzji o lokalizacji linii, niestety nie będą mieli takich możliwości.

Mieszkańcy w preambule swojej petycji zwrócili się również o podjęcie wszelkich możliwych działań, które uniemożliwią budowę kolei dużych prędkości na terenie gminy. Rada Gminy uważa, za zasadne zobowiązanie Przewodniczącego Rady Gminy do przesłania niniejszej uchwały do Prezydenta RP, Marszałków Sejmu i Senatu, Prezesa Rady Ministrów, Wojewody Mazowieckiego, Marszałka Województwa Mazowieckiego, posłom i senatorom z terenu województwa mazowieckiego, jak i spółce Centralny Port Komunikacyjny.